

158/15.02.00/2024

Väylävirasto
lausuntopalvelu.fi

Lausuntopyyntö VÄYLÄ/4030/07.02.03/2024

Lausunto Maantieverkon nopeusrajoitusohjeen päivittäminen, kriteerien vaikutukset

Tausta

Väylävirastossa on käynnissä maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivitys. Tavoitteena on, että nopeusrajoitusjärjestelmä on kokonaisuutena johdonmukainen ja linjassa nykyisten liikenne- ja ympäristöolosuhteiden kanssa. Siten ohjeella pyritään varmistamaan yhteneväinen palvelutaso eli saavutettavuus ja turvallinen liikenne koko maassa.

Väylävirasto pyytää lausuntoa maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivityksessä esitetyn vaihtoehdon vaikutuksista. Väylävirasto pyytää lausuntoanne erityisesti seuraavista asioista:

1. Millaisia vaikutuksia arvioitte suunnitelluilla maanteiden nopeusrajoitusten muutoksilla olevan toimintaan (aikataulut, matka-ajat, koettu turvallisuus ja saavutettavuus, kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuus jne.)?
2. Mitä mieltä olette liikenneturvallisuuden parantamisesta nopeusrajoituksia muuttamalla? Millaisia muita keinoja ehdottaisitte ajatellen myös rajallisia rahallisia resursseja väyläverkon kehittämiseen?
3. Miten maanteiden nopeusrajoitukset tukevat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman asettamia tavoitteita ja alueenne liikennejärjestelmän kehittämisen suunnitelmia?
4. Muita huomioitasi, mitä?

Ohjeessa esitettyjen kriteerien perusteella valtakunnallisesti nopeusrajoitus laskisi 100 km/h:sta 80 km/h:aan noin 1800 kilometrillä. Tämä on 4,5 % siitä ti verkosta, joka ei ole yleisrajoituksen piirissä. Muutos kohdistuu teihin, joilla onnettomuusriski on kohonnut. Näitä teitä ovat vähäliikenteiset maantiet ja vilkasliikenteiset tiejaksot, joilla kohtaamisonnettomuusriski on kohonnut. Muutoksen arvioidaan lisäävän estävän noin 7 kuolemaa tai vakavaa loukkaantumista vuodessa.

Etelä-Savon osalta merkittävimmät nopeusmuutokset koskevat valtatieä 5. Muutoksien myötä matka-aika Mikkelin ja Lahden välillä kasvaa 2 minuuttia 12 sekuntia sekä Mikkelin ja Kuopion välillä minuutin ja 42 sekuntia.

Etelä-Savon maakuntaliitto antaa lausuntonaan seuraavat vastaukset lausuntopyynnössä esitettyihin kysymyksiin:

1. Millaisia vaikutuksia arvioitte suunnitelluilla maanteiden nopeusrajoitusten muutoksilla olevan toimintaanne (aikataulut, matka-ajat, koettu turvallisuus ja saavutettavuus, kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuus jne.)?

Nopeusrajoitusten muutokset heikentävät Etelä-Savon saavutettavuutta valtatiellä 5, joka on maakunnan eteläpohjoissuuntainen pääväylä. Vaikka heikennykset ovat ajallisesti pieniä suhteessa nykyiseen matka-aikaan, on niillä negatiivista vaikutusta koettuun matka-aikaan ja mielikuvaan alueen saavutettavuudesta. Tämä voi puolestaan heikentää alueen houkuttelevuutta investointi- ja toimintaympäristönä.

Lisäksi muutokset vaikuttavat negatiivisesti Mikkelin työssäkäyntialueen toimivuuteen, sillä tunnin matka-ajan sisällä Mikkelistä asuvien määrä vähenee ja työmatka-ajat kasvavat myös yleisemmin maaseutualueilta Mikkelin keskustassa työssäkäyvillä.

2. Mitä mieltä olette liikenneturvallisuuden parantamisesta nopeusrajoituksia muuttamalla? Millaisia muita keinoja ehdottaisitte ajatellen myös rajallisia rahallisia resursseja väyläverkon kehittämiseen?

Toimenpiteet, jotka lisäävät liikenneturvallisuutta ja vähentävät liikennekuolemia, ovat sinänsä kannatettavia. Pääväylillä nopeuksien alentaminen tulee olla viimeinen ja väliaikainen keino turvallisuuden lisäämiseksi. Pääväylillä ensisijaisena keinona tulee olla liikenneolosuhteiden ja –infran kehittäminen vastaamaan nykyisiä turvallisuusvaatimuksia, jotta ympärivuotinen 100 km/h on mahdollinen.

3. Miten maanteiden nopeusrajoitukset tukevat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman asettamia tavoitteita ja alueenne liikennejärjestelmän kehittämisen suunnitelmia?

Esitetyt nopeusrajoitusten alentamiset eivät vastaa maakunnan asettamaa palvelutasotavoitetta valtatiellä 5, jolla tavoitteena on ympärivuotinen 100 km/h. Myöskään valtatiellä 14 ei saavuteta palvelutasotavoitetta, keskeisenä tavoitteena on nopeusrajoituksen nostaminen pääosin 100 km/h.

4. Muita huomioitasi, mitä?

Maanteiden korjausvelkaa ja turvallisuuspuutteita ei tule hoitaa asettamalla alempia nopeusrajoituksia, vaan väylänpidon rahoitus tulee nostaa tasolle, jolla tieverkko pystytään pitämään liikennöitävässä kunnossa nykyisellä nopeustasolla ja erityisesti pääteverkkoa ja sen liikenneturvallisuutta voidaan kehittää mm. rakentamalla lisää keskikaiteellisia ohituskaistoilla varustettuja osuuksia, jotka mahdollistavat nopeustason ympärivuoden 100 km/h ja samalla ne parantavat liikenneturvallisuutta huomattavasti paremmin kuin 80 km/h nopeusrajoitusmerkin asettaminen.

Etelä-Savon maakuntaliitto

Pentti Mäkinen
maakuntajohtaja

Marko Tanttu
aluesuunnittelupäällikkö

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti maakuntaliiton asianhallintajärjestelmässä.